

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВОДНОГО ГОСПОДАРСТВА ТА
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ**

Навчально - науковий механічний інститут

Затверджено
Валерій СОРОКА
2023-02-14 16:50:12.041

02-02-110S

СИЛАБУС

SYLLABUS

Економіка транспорту		Transport economics
Шифр за ОП	БК 03.1	Code in Educational Program
Освітній рівень: бакалаврський (перший)		Level of Education: Bachelor's (first)
Галузь знань Транспорт	27	Field of Knowledge Transport
Спеціальність Транспортні технології (за видами)	275	Field of Study: Transport technologies (by species)
Спеціалізація Транспортні технології (на автомобільному транспорті)	275.03	Specialization Transport technologies (on road transport)
Освітня програма: Транспортні технології (на автомобільному транспорті)		Degree Programme: Transport technologies (on road transport)

РІВНЕ – 2023

Силабус освітнього компонента «Економіка транспорту» для здобувачів вищої освіти ступеня «бакалавр», які навчаються за освітньо-професійною програмою першого рівня вищої освіти за спеціалізацією 275.03 «Транспортні технології (на автомобільному транспорті)» спеціальності 275 «Транспортні технології (за видами)» галузі знань 27 «Транспорт». Рівне: НУВГП. 2023. 7 стор.

ОПП на сайті університету: <https://cutt.ly/XXyHeoT>

Розробник силабусу: *е-підпис* Никончук В.М., д.е.н., доцентка, професорка кафедри транспортних технологій і технічного сервісу

Силабус схвалений на засіданні кафедри транспортних технологій і технічного сервісу

Протокол № 4 від «15» грудня 2022 року

Завідувач кафедри:

е-підпис Никончук В.М., д.е.н., професорка

Керівник ОП:

е-підпис Хітров І.О., к.т.н., доцент

Схвалено науково-методичною радою з якості ННМІ


Протокол № 4 від «27» грудня 2022 року

Голова науково-методичної ради з якості ННМІ:

е-підпис Марчук М.М., к.т.н., професор

© НУВГП, 2023

ПРОГРАМА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА «Економіка транспорту» ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ	
Ступінь вищої освіти	бакалавр
Освітня програма	Транспортні технології (на автомобільному транспорті)
Спеціальність	275 Транспортні технології (за видами)
Спеціалізація	275.03 Транспортні технології (на автомобільному транспорті)
Рік навчання, семестр	3 рік навч., 5 сем. / 3 рік навч., 5 сем.
Кількість кредитів	4,0
Самостійна робота:	80/ 108 годин
Форма навчання	денна / заочна
Форма підсумкового контролю	залік
Мова викладання	українська
ІНФОРМАЦІЯ ПРО РОЗРОБНИКА *	
	<i>Никончук Вікторія Миколаївна, доцентка д.е.н.,</i>

	<p><i>професорка кафедри транспортних технологій і технічного сервісу</i></p>
Вікіситет	https://cutt.ly/OmdsiKT
ORCID	https://orcid.org/0000-0001-7515-6016
Канали комунікації	v.m.nykonchuk@nuwm.edu.ua

ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНЮ КОМПОНЕНТУ	
Мета та завдання	
<p>Програма освітньої компоненти вільного вибору студентів «Управління проектами на транспорті» є складовою частиною навчального процесу підготовки за спеціалізацією «Транспортні технології (на автомобільному транспорті)».</p> <p>Метою навчальної дисципліни є формування системи наукових знань та практичних навичок і вмінь, що дозволяють структурувати і вирішувати економічні проблеми; ознайомлення здобувачів вищої освіти з методиками підвищення ефективності виробничо-господарської діяльності транспортних підприємств, які спрямовані на створення конкурентних переваг підприємств на ринку транспортних послуг.</p>	
Посилання на розміщення освітнього компоненту на навчальній платформі Moodle, на платформі освітніх програм та їх освітніх компонентів	
на навчальній платформі Moodle	Курс: Економіка транспорту (nuwm.edu.ua)
на платформі Силабус	Силабуси NUWM
на платформі освітніх програм та їхніх освітніх компонентів	Економіка транспорту (nuwm.edu.ua)
Передумови вивчення* (місце освітнього компоненту в структурно-логічній схемі)	
Передумови вивчення забезпечують такі навчальні освітні компоненти: Підприємницька діяльність, Транспортне право, Транспортний менеджмент.	
Компетентності	
СК-13. Здатність оцінювати плани та пропозиції щодо організації та технології перевезень, складені іншими суб'єктами, та вносити необхідні зміни виходячи з техніко-експлуатаційних параметрів та принципів функціонування об'єктів та пристроїв транспортної інфраструктури, транспортних засобів.	
Програмні результати навчання	
РН-1. Брати відповідальність на себе, проявляти громадянську свідомість, соціальну активність та участь у житті громадянського суспільства, аналітично мислити, критично розуміти світ	
РН-2. Критично оцінювати наукові цінності і досягнення суспільства у розвитку транспортних технологій.	
РН-3. Давати відповіді, пояснювати, розуміти пояснення, дискутувати, звітувати державною мовою на достатньому для професійної діяльності рівні.	
РН-4. Давати відповіді, пояснювати, розуміти пояснення, дискутувати, звітувати іноземною мовою на достатньому для професійної діяльності рівні	
РН-5. Застосовувати, використовувати сучасні інформаційні і комунікаційні технології для розв'язання практичних завдань з організації перевезень та	

проектування транспортних технологій

PH-6. Досліджувати транспортні процеси, експериментувати, аналізувати та оцінювати параметри транспортних систем та технологій.

PH-7. Формулювати, модифікувати, розробляти нові ідеї з удосконалення транспортних технологій.

PH-8. Розробляти, проектувати, управляти проектами у сфері транспортних систем та технологій

PH-9. Розробляти, планувати, впроваджувати методи організації безпечної діяльності у сфері транспортних систем та технологій

PH-10. Розробляти та використовувати транспортні технології з врахуванням вимог до збереження навколишнього середовища

PH-23. Розпізнавати якісні і кількісні показники експлуатації транспортних засобів. Оцінювати елементи конструкції транспортних засобів. Установлювати зв'язок між елементами конструкції транспортних засобів

СТРУКТУРА ТА ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Лекцій – 26/2 год. Практичні – 14/10 год. Самостійна робота – 80/108 год.

Методи та технології навчання	Лекції, мультимедійні презентації, дискусійне обговорення ситуацій, тренінги, кейси.
Засоби навчання	Мультимедіа, проекційна апаратура, інформаційно-комунікаційні системи, програмне забезпечення

ЛЕКЦІЙНІ ТА ПРАКТИЧНІ ЗАНЯТТЯ

Тема	
Кількість годин, результати навчання, література	Зміст тем
Тема 1. Транспорт як сфера матеріального виробництва	
лекцій – 4 год. PH-1 PH-2 PH-3 PH-4 PH-5 PH-6	Транспортний комплекс України та його роль в системі світових економічних зав'язків. Підприємство як суб'єкт господарювання. Види підприємств. Порядок створення автотранспортного підприємства. Нормативно-правове-забезпечення господарської діяльності підприємств
Тема 2. Виробничі ресурси автотранспортного підприємства	
лекцій – 4 год. практичні – 2 год. PH-1, PH-2, PH-3, PH-4, PH-6, PH-23	Роль виробничих ресурсів в діяльності підприємств. Класифікація виробничих ресурсів. Активна і пасивна частина основних фондів. Показники ефективності використання основних фондів. Знос та амортизація основних фондів. Класифікація оборотних фондів, їх оцінка та рух. Джерела формування оборотних засобів. Показники ефективності використання оборотних фондів. Виробнича програма та її основні економічні показники.
Тема 3. Трудові ресурси автотранспортного підприємства	
лекцій – 2 год. практичні – 2 год. PH-1, PH-8, PH-10	Сутність, значення, склад і структура трудових ресурсів, Планування чисельності і персоналу. Продуктивність праці на автомобільному транспорті. Система оплати праці на автомобільному транспорті.
Тема 4. Формування витрат на транспортні послуги	
лекцій – 4 год. практичні – 2 год. PH-06, PH-07, PH-10,	Поняття і склад витрат транспортного підприємства за окремими економічними ознаками та елементами. Розрахунок витрат на складську логістику. Зміст і методика обчислення кошторису, облік і калькулювання собівартості перевезень та інших видів транспортних послуг. Прогнозування собівартості транспортних і логістичних послуг. Можливі методи прогнозування (питомих витрат, бальний, агрегатний, кореляційний).
Тема 5. Особливості ціноутворення на ринку транспортних послуг.	

Транспортні тарифи

лекцій – 2 год.
РН-06, РН-07, РН-10

Методика формування ціни та елементів її структури на транспортні і логістичні послуги. Тарифи залізо вантажного транспорту. Тарифи водного транспорту. Тарифи автомобільного транспорту. Тарифи пасажирських перевезень. Формування ціни на послуги складського господарства. Оподаткування транспортної діяльності. Умови міжнародних перевезень ІНКОТЕРМС-2010.

Тема 6. Фінансово-економічні результати діяльності автотранспортних підприємств

лекцій – 2 год.
практичні – 2 год.
РН-2,РН-4,
РН-8,РН-9, РН-10

Прибуток і дохід як основні показники фінансових результатів діяльності підприємства. Рентабельність як відносний показник ефективності діяльності підприємства. Види рентабельності. Методичні підходи до оцінки загального фінансово-економічного стану підприємства. Групи показників для оцінки прибутковості, ліквідності, оборотності, стабільності та ділової активності діяльності транспортних підприємств, методи їх обчислення. Управління грошовими потоками та доходами транспортних підприємств.

Тема 7. Організація управління транспортними бізнес-процесами

лекцій – 4 год.
практичні – 2 год
РН-06, РН-07, РН-11

Процесний підхід в управлінні організацією. Головні складові і опис бізнес-процесу. Вимоги до забезпечення документування бізнес- процесів. Роль вищого керівництва в управлінні бізнес-процесами. Методи аналізу стану протікання бізнес-процесів. Вимірювання стану протікання бізнес процесів. Ранжування процесів та ідентифікація критичного процесу.

Тема 8. Інноваційно-інвестиційна діяльність та сучасні моделі розвитку транспортних підприємств

лекцій – 4 год.
практичні – 2 год.
РН-6, РН-7,РН-8,РН-9

Життєві цикли бізнесу. Інновації на транспорті. Трансфери технологій. Напрями інвестиційних вливань до підприємств сфер транспортної галузі України. Інтеграція як узагальнюючий процес установа найбільш ефективної організаційно-функціональної й управлінської структури підприємства. Етапи інтеграційної стратегії підприємства. Трансфертне ціноутворення як важливий механізм перерозподілу фінансових ресурсів в рамках управління логістичними ланцюжками постачань у корпоративних структурах

Форми та методи навчання

Під час вивчення дисципліни застосовуються такі форми занять:

- лекційні заняття (набуття теоретичних знань та їх систематизація, панельні дискусії, вирішення проблемних ситуацій)
- практичні заняття (набуття практичних навиків через проведення інструктажів, вміння приймати рішення на основі спостережень та проведених досліджень).
- самостійна робота (освоєння і поглиблене вивчення теоретичного матеріалу, формування hard skills та soft skills);
- консультація (застосування теоретичних положень до розв'язання практичних ситуацій та проблемних питань);

Під час вивчення дисципліни застосовуються ефективні методи навчання шляхом проведення лекцій, обговорення проблемних питань, командна робота, мозковий штурм.

Інструменти, обладнання, програмне забезпечення

- технічні засоби навчання: мультимедійне обладнання, ноутбук;
- програмне забезпечення для навчання: система дистанційного навчання Moodle.

Порядок та критерії оцінювання

Для досягнення цілей та завдань курсу студентам потрібно засвоїти

теоретичний матеріал та здати модульні контролі знань, а також вчасно виконати практичні завдання.

Розподіл балів визначається Положенням про семестровий поточний та підсумковий контроль навчальних досягнень здобувачів вищої освіти <http://ep3.nuwm.edu.ua/15311/>. Відповідно розподіл балів наступний:

– 50 балів - за вчасне та якісне виконання завдань практичних робіт, що становить поточну (практичну) складову його оцінки;

– 10 балів - за виконання самостійної роботи;

– 40 балів – модульні контролі (20+20).

Всього 100 балів.

Шкала оцінювання наведена на сторінці навчальної дисципліни на навчальній платформі Moodle <https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=4120>.

Модульний контроль проходитиме у формі тестування на університетській платформі MOODLE.

Поєднання навчання та досліджень

Здобувач освіти може поєднати навчання і виконання науково-прикладних досліджень з навчальної дисципліни або професійним спрямування випускової кафедри, зокрема, у конференціях, олімпіадах та інших заходах, які дають можливість розвивати загальні та фахові компетентності за обраною спеціальністю.

Інформаційні ресурси

Рекомендована література

Основна

1. Господарський кодекс України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/436-15>. – Заголовок з екрану.

2. Колосок В. М. Економіка транспортних підприємств : навч. посіб. / В. М. Колосок, Я. О. Ходова; за заг. ред. В. М. Колосок. – Маріуполь : ПДТУ, 2017. – 187 с.

3. Іванілов О.С. Економіка підприємств автомобільного транспорту: підручник для студентів вищих навчальних закладів / О.С. Іванілов, І.А. Дмитрієв, І.Ю. Шевченко. – Х.: ФОП Бровін О.В., 2017. – 632 с.

4. Дмитрієв І.А. Економіка підприємств автомобільного транспорту: навчальний посібник для самостійної роботи та поточного контролю знань студентів закладів вищої освіти / І.А. Дмитрієв, О.С. Іванілов, І.Ю. Шевченко., І.М. Кирчата – Х.: ФОП Бровін О.В., 2018. – 308 с.

5. Корецька С.О., Якимчук А.Ю., Карпан Т.С. Економіка автомобільного підприємства: Навчальний посібник / С.О. Корецька, А.Ю. Якимчук, Т.С. Карпан. – Рівне: НУВГП, 2012 – 309с.

Допоміжна

6. Методичні вказівки до самостійного вивчення та виконання практичних завдань з навчальної дисципліни «Економіка транспорту» для здобувачів вищої освіти (бакалаврського) рівня за освітньо-професійною програмою «Транспортні технології (на автомобільному транспорті)» спеціальності 275 «Транспортні технології (на автомобільному транспорті)» денної та заочної форми навчання [Електронне видання] / Никончук В. М. – Рівне : НУВГП, 2022. – 60 с.

Інформаційні ресурси в Інтернет

7. Інформаційні ресурси у електронному репозиторії Національного університету водного господарства та природокористування. – Режим доступу : <http://ep3.nuwm.edu.ua/view/types/metods/>:

ПОЛІТИКИ ВИКЛАДАННЯ ТА НАВЧАННЯ

Перелік соціальних, «м'яких» навичок (soft skills)

Комплексне вирішення проблем, критичне мислення, креативність. вміння управляти людьми, вміння мислити і приймати рішення, саморозвиток.

Дедлайни та перескладання

Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75% від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності балів). Перескладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

Усі письмові роботи перевіряються на наявність плагиату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями не більше 20%.

Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування.

Ліквідація академічної заборгованості здійснюється згідно «Порядку ліквідації академічних заборгованостей у НУВГП», <http://ep3.nuwm.edu.ua/4273/>. Згідно цього документу і реалізується право студента на повторне вивчення дисципліни чи повторне навчання на курсі.

Оголошення стосовно дедлайнів здачі частин навчальної дисципліни відповідно до політики оцінювання оприлюднюються на сторінці даної дисципліни на платформі MOODLE за календарем.-

Неформальна та інформальна освіта

Здобувачі вищої освіти мають право на визнання (перезарахування) результатів навчання набутих у неформальній та інформальній освіті згідно з відповідним [Положенням](#). Зокрема студенти можуть самостійно проходити онлайн-курси на таких навчальних платформах, як Prometheus, Coursera, edEx, edEra, FutureLearn та інших, для наступного визнання результатів навчання.

Правила академічної доброчесності

Дотримання академічної доброчесності здобувачами вищої освіти регламентується нормативними документами з Академічної доброчесності викладені сайті університету <http://nuwm.edu.ua/sp/akademichna-dobrochesnistj>.

Студент зобов'язаний дотримуватися [Кодексу честі студентів НУВГП](#).

При виконанні письмових робіт керуватися [Положенням про виявлення та запобігання академічного плагиату в НУВГП](#):

Принципи доброчесності у НУВГП та відповідність показникам забезпечення якості вищої освіти регламентовано [Національне агентство із забезпечення якості вищої освіти](#) та положеннями відділу [якості освіти НУВГП](#).-

Вимоги до відвідування

Відвідування занять здобувачами вищої освіти (практичних) є обов'язковими. Можливе поєднання змішаного онлайн формату. Консультування з навчальної дисципліни відбувається згідно графіку консультацій як в класичній формі, так і в онлайн форматі (наприклад через Google Meet). При вивченні дисципліни можливе використання технічних засобів навчання (ноутбуки, мобільні телефони, планшети тощо) для покращення освоєння наданої інформації.

Лектор

Никончук В.М., д.е.н., професорка

Автор

В.О. завідувача кафедри ТТТС

Вікторія НИКОНЧУК

